

EVALUAČNÍ KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ELEKTRONICKÝCH KURZŮ

Jana Vejvodová¹, Martin Navrátil², ¹Pedagogická fakulta Západočeské Univerzity, ²Biofyzikální ústav Lékařské fakulty v Plzni

ÚVOD

Evaluační kritéria pro elektronické kurzy z hlediska přístupu studentů:

- Elektronické opory
- Kombinovaná forma prezenční a elektronické výuky (blended learning)
- Plně distanční elektronický kurz
- Kurz určený pro testování studentů

MATERIÁL A METODY

Hodnotící kritéria elektronických kurzů vychází z mnohaleté zkušenosti při jejich tutorování. Měřítko hodnocení jsme zaměřili pro potřeby naší fakulty, kde převažují kombinované elektronické kurzy a kurzy orientované na testování studentů. Hodnotící kritéria posuzují dílčí celky kurzu a jeho cíle. Konstruktivní kritice jsou podrobeny studijní materiály a použité technologie. Nerozlučnou součástí hodnocení kvality kurzu je způsob evaluace

studentů a studijních aktivit zajišťující zpětnou vazbu. Opomenuta nemůže být grafická přístupnost kurzu a udržitelná podpora studentům.

VÝSLEDKY

Jednotlivá hodnotící kritéria mají podle důležitosti nastavenou váhu od jedné do tří. Pokud má kurz splňovat didaktické aspekty on-line výuky musí dosáhnout alespoň 75 % maxima evaluačních měřítek.

ELEKTRONICKÉ OPORY	KRITÉRIA HODNOCENÍ	BODY
OSNOVA KURZU A ÚVOD	1.1. V úvodu je popis kurzu, jeho zaměření, jsou formulovány celkové cíle kurzu, je uvedeno, komu je kurz určený, způsob využití technologií, nechybí jméno autora, případně spoluautorů, je vyjádřeno, jaký je vztah k prezenční výuce.	3
	1.2. V úvodu je představen vyučující, odkaz na osobní profil v Moodle.	1
	1.3. Jsou stanoveny předpoklady studia v kurzu - požadované vstupní znalosti, dovednosti, absolvované zkoušky, popř. doporučení k jejich doplnění	1
	1.4. Jsou stanoveny minimální IT dovednosti pro studium v kurzu, softwarové požadavky pro spuštění multimediálních objektů v kurzu	1
CÍLE	2.1. Cíle kurzu, tj. to, čeho chce autor dosáhnout ve vztahu ke studentům, jsou měřitelné.	3
HODNOCENÍ	3.1. Jsou jasně stanovena pravidla získání zápočtu (zkoušky).	3
STUDIJNÍ MATERIÁLY	4.1. Obsah je logicky a intuitivně uspořádán, je členěn na přiměřeně rozsáhlé celky, zachována by měla být zřetelná vazba k cílům kurzu/kapitoly/lekcce.	3
	4.2. Učební materiály jsou dostatečně rozsahem, šíří i kvalitou zpracování. Stylistika textu je výborná, text se velmi dobře čte. Text je názorný, obsahuje příklady z praxe.	3
	4.3. Všechny použité materiály a zdroje jsou v kurzu správně citovány.	1
	5.1. Studenti mají snadný přístup k technologiím užitým v kurzu. Materiály zohledňují různé rychlosti připojení, vybavení počítače. Materiály lze zobrazit přímo v prohlížeči bez nutnosti instalovat další (placené) programy či doplňky programů.	2
TECHNOLOGIE	5.2. Multimédia jsou ve formátu kompatibilním s nejběžněji používanými webovými prohlížeči, event. jsou uvedeny odkazy na stránky s možnostmi stažení potřebných pluginů atd.	1
	6.1. Celkově kvalitní grafická stránka kurzu.	3
PŘÍSTUPNOST	6.2. Obsah je strukturován vhodným grafickým řazením jednotlivých prvků, volbou velikosti a typu písma.	2
	6.3. Texty jsou dobře čitelné. Kapitoly jsou členěny do menších celků, aby studenti nemuseli přilížit skrolovat.	2
	6.4. Funkční hypertextové odkazy.	1
CELKEM		31

PLNĚ ELEKTRONICKÝ KURZ	KRITÉRIA HODNOCENÍ	BODY
OSNOVA KURZU A ÚVOD	1.1. V úvodu je jasně objasněno, jak začít studovat a kde studenti najdou jednotlivé komponenty kurzu. Je uvedena základní studijní literatura. Kurz obsahuje průvodce - popis jednotlivých studijních lekcí a činností prováděných v jejich rámci, s uvedením metodických pokynů a komentářů zvyšujících šance studentů na úspěšné zvládnutí lekce; požadované informace mohou být uvedeny přímo u jednotlivých lekcí.	3
	1.2. V úvodu je popis kurzu, jeho zaměření, jsou formulovány celkové cíle kurzu i jeho částí, je uvedeno, komu je kurz určený, způsob využití technologií, nechybí jméno autora, případně spoluautorů, je vyjádřeno, jaký je vztah mezi výukou prezenční a on-line výukou.	3
	1.3. V úvodu jsou jasně stanovena pravidla studia, podmínky pro úspěšné absolvování kurzu, jaká aktivita studenta se očekává, pravidla pro hodnocení, jak bude postupováno v případě porušení netikety či zjištění podvodu (plagiátorství).	1
	1.4. V úvodu je představen vyučující - fotografie, audio/video, odkaz na osobní webovou stránku, je popsáno, jakou formu bude mít kontakt s vyučujícím - jsou stanovena pravidla komunikace (individuální zprávy v LMS, diskusní fóra, chat, telefon).	1
	1.5. Studenti jsou vyzváni, aby si vyplnili svůj osobní profil.	1
	1.6. Jsou stanoveny předpoklady studia v kurzu - požadované vstupní znalosti, dovednosti, absolvované zkoušky, popř. doporučení k jejich doplnění, nutné, popř. doporučené technické vybavení.	1
	1.7. Jsou stanoveny minimální IT dovednosti pro studium v kurzu.	1
	2.1. Cíle kurzu, tj. to, čeho chce autor dosáhnout ve vztahu ke studentům, jsou měřitelné.	3
CÍLE	2.2. Cíle jednotlivých modulů/kapitol kurzů vycházejí z cílů kurzu, jsou konzistentní a jsou měřitelné.	3
	2.3. Všechny cíle jsou formulovány jasně, konkrétně, z hlediska studenta.	3
	2.4. Pokyny pro studenty, jak dosáhnout cílů, jsou formulovány jasně a přiměřeně.	3
	2.5. Všechny cíle jsou přiměřeně náročné.	2
HODNOCENÍ	3.1. Zvolený typ hodnocení studentů dobře vyjadřuje, zda je dosaženo stanovených cílů, a je adekvátní vzhledem k zvoleným studijním aktivitám.	3
	3.2. Jsou jasně stanovena pravidla získání zápočtu (zkoušky), certifikátu za absolvování kurzu.	3
	3.3. Jsou velmi jasně a podrobně popsána kritéria hodnocení studijních aktivit.	3
	3.4. Nástroje hodnocení jsou rozmanité, jsou v kurzu užity ve správném pořadí a jsou zvoleny vhodně vzhledem k tomu, co je hodnoceno (testy, úkoly, cvičení, diskuse).	2
	3.5. V kurzu jsou zařazeny self-testy a praktická cvičení s klíčem, eventuálně jiné příležitosti pro sebehodnocení - diskuse, opakovací a aktivizující otázky v textu.	2
	4.1. Učební materiály vhodně přispívají k dosažení stanovených cílů kurzu i cílů jednotlivých modulů/kapitol. Obsah je logicky a intuitivně uspořádán, je členěn na přiměřeně rozsáhlé celky, zachována by měla být zřetelná vazba k cílům kurzu/kapitoly/lekcce.	3
	4.2. Učební materiály jsou dostatečně rozsahem, šíří i kvalitou zpracování. Stylistika textu je výborná, text se velmi dobře čte. Text je názorný, obsahuje příklady z praxe.	3
	4.3. Studentům je jasně vysvětlen vztah mezi učebními materiály a zadanými studijními aktivitami.	1
STUDIJNÍ ZDROJE A MATERIÁLY	4.4. Všechny použité materiály a zdroje jsou v kurzu správně citovány.	1
	4.5. Kurz obsahuje slovník pojmů - definice základního pojmosloví užívaného v daném kurzu.	1
	5.1. Studijní aktivity přispívají k dosažení stanovených cílů, v kurzu je prostor k vlastní tvůrčí práci studentů jednotlivě nebo ve skupinách, eventuálně je užito aktivizujících otázek, otázek k zamyšlení.	3
	5.2. Studijní aktivity podporují vzájemnou interakci mezi učitelem a studentem, mezi obsahem a studentem, a pokud to odpovídá zaměření kurzu, i mezi studenty navzájem.	3
STUDIJNÍ AKTIVITY	5.3. Studijní aktivity jsou variabilní, studentům je dána i možnost volby z několika navržených aktivit.	2
	5.4. Jsou jasně formulovány požadavky na vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi studenty.	2
	6.1. Užité technologické prostředky a multimediální komponenty vhodně přispívají k dosažení stanovených cílů a jsou funkčně zvoleny k předání učební látky.	3
	6.2. Užité technologické prostředky a multimediální komponenty podporují aktivní zapojení studenta do kurzu.	3
TECHNOLOGIE	6.3. Navigace kurzem je jednoduchá, logická a funkční (pohyb vpřed a vzad materiály, možnost lineárního průchodu kurzem, možnost skoku odkudkoli na začátek, na obsah, stále dosažitelné základní menu).	3
	6.4. Studenti mají snadný přístup k technologiím užitým v kurzu. Materiály zohledňují různé rychlosti připojení, vybavení počítače. Materiály lze zobrazit přímo v prohlížeči bez nutnosti instalovat další (placené) programy či doplňky programů.	2
	6.5. Multimédia jsou ve formátu kompatibilním s nejběžněji používanými webovými prohlížeči, event. jsou uvedeny odkazy na stránky s možnostmi stažení potřebných pluginů atd.	1
	6.6. Pokyny, jak se dostat k dalším zdrojům, jsou dostačující a srozumitelně formulované	1
PODPORA STUDENTŮM	6.7. Kurz využívá funkčně výhod dostupných technologií a multimediálních prostředků.	1
	7.1. Jsou jasně stanovena pravidla práce učitele v kurzu (např. v jakém časovém intervalu bude posílat hodnocení aktivit), jeho dostupnost (e-mail, konzultační hodiny na Skypu apod.)	2
	7.2. V kurzu jsou odkazy na tutoriály práce s LMS.	2
	7.3. V kurzu jsou odkazy na vysvětlení potřebných funkcionalit LMS.	2
PŘÍSTUPNOST	8.1. Celkově je grafická stránka kurzu kvalitní.	3
	8.2. Obsah je strukturován vhodným grafickým řazením jednotlivých prvků, volbou velikosti a typu písma.	2
	8.3. Texty jsou dobře čitelné. Kapitoly jsou členěny do menších celků, aby studenti nemuseli přilížit skrolovat.	2
	8.4. Hypertextové odkazy jsou funkční.	1
CELKEM		34

BLENDED-LEARNINGOVÝ KURZ	KRITÉRIA HODNOCENÍ	BODY
OSNOVA KURZU A ÚVOD	1.1. V úvodu je jasně objasněno, jak začít studovat a kde studenti najdou jednotlivé komponenty kurzu. Je uvedena základní studijní literatura. Kurz obsahuje průvodce - popis jednotlivých studijních lekcí a činností prováděných v jejich rámci, s uvedením metodických pokynů a komentářů zvyšujících šance studentů na úspěšné zvládnutí lekce; požadované informace mohou být uvedeny přímo u jednotlivých lekcí.	3
	1.2. V úvodu je popis kurzu, jeho zaměření, jsou formulovány celkové cíle kurzu i jeho částí, je uvedeno, komu je kurz určený, způsob využití technologií, nechybí jméno autora, případně spoluautorů, je vyjádřeno, jaký je vztah mezi výukou prezenční a on-line výukou.	1
	1.3. V úvodu jsou jasně stanovena pravidla studia, podmínky pro úspěšné absolvování kurzu, jaká aktivita studenta se očekává, pravidla pro hodnocení, jak bude postupováno v případě porušení netikety či zjištění podvodu (plagiátorství).	1
	1.4. V úvodu je představen vyučující - fotografie, audio/video, odkaz na osobní webovou stránku, je popsáno, jakou formu bude mít kontakt s vyučujícím - jsou stanovena pravidla komunikace (individuální zprávy v LMS, diskusní fóra, chat, telefon).	1
	1.5. Studenti jsou vyzváni, aby si vyplnili svůj osobní profil.	1
	1.6. Jsou stanoveny předpoklady studia v kurzu - požadované vstupní znalosti, dovednosti, absolvované zkoušky, popř. doporučení k jejich doplnění, nutné, popř. doporučené technické vybavení.	1
	1.7. Jsou stanoveny minimální IT dovednosti pro studium v kurzu.	1
	2.1. Cíle kurzu, tj. to, čeho chce autor dosáhnout ve vztahu ke studentům, jsou měřitelné.	3
CÍLE	2.2. Cíle jednotlivých modulů/kapitol kurzů vycházejí z cílů kurzu, jsou konzistentní a jsou měřitelné.	3
	2.3. Všechny cíle jsou formulovány jasně, konkrétně, z hlediska studenta.	3
	2.4. Pokyny pro studenty, jak dosáhnout cílů, jsou formulovány jasně a přiměřeně.	3
	2.5. Všechny cíle jsou přiměřeně náročné.	2
HODNOCENÍ	3.1. Zvolený typ hodnocení studentů dobře vyjadřuje, zda je dosaženo stanovených cílů, a je adekvátní vzhledem k zvoleným studijním aktivitám.	3
	3.2. Jsou jasně stanovena pravidla získání zápočtu (zkoušky), certifikátu za absolvování kurzu.	3
	3.3. Jsou velmi jasně a podrobně popsána kritéria hodnocení studijních aktivit.	3
	3.4. Nástroje hodnocení jsou rozmanité, jsou v kurzu užity ve správném pořadí a jsou zvoleny vhodně vzhledem k tomu, co je hodnoceno (testy, úkoly, cvičení, diskuse).	2
	3.5. V kurzu jsou zařazeny self-testy a praktická cvičení s klíčem, eventuálně jiné příležitosti pro sebehodnocení - diskuse, opakovací a aktivizující otázky v textu.	2
	4.1. Učební materiály vhodně přispívají k dosažení stanovených cílů kurzu i cílů jednotlivých modulů/kapitol. Obsah je logicky a intuitivně uspořádán, je členěn na přiměřeně rozsáhlé celky, zachována by měla být zřetelná vazba k cílům kurzu/kapitoly/lekcce.	3
	4.2. Učební materiály jsou dostatečně rozsahem, šíří i kvalitou zpracování. Stylistika textu je výborná, text se velmi dobře čte. Text je názorný, obsahuje příklady z praxe.	3
	4.3. Studentům je jasně vysvětlen vztah mezi učebními materiály a zadanými studijními aktivitami.	1
STUDIJNÍ ZDROJE A MATERIÁLY	4.4. Všechny použité materiály a zdroje jsou v kurzu správně citovány.	1
	4.5. Kurz obsahuje slovník pojmů - definice základního pojmosloví užívaného v daném kurzu.	1
	5.1. Studijní aktivity přispívají k dosažení stanovených cílů, v kurzu je prostor k vlastní tvůrčí práci studentů jednotlivě nebo ve skupinách, eventuálně je užito aktivizujících otázek, otázek k zamyšlení.	3
	5.2. Studijní aktivity podporují vzájemnou interakci mezi učitelem a studentem, mezi obsahem a studentem, a pokud to odpovídá zaměření kurzu, i mezi studenty navzájem.	3
STUDIJNÍ AKTIVITY	5.3. Studijní aktivity jsou variabilní, studentům je dána i možnost volby z několika navržených aktivit.	2
	5.4. Jsou jasně formulovány požadavky na vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi studenty.	2
	6.1. Užité technologické prostředky a multimediální komponenty vhodně přispívají k dosažení stanovených cílů a jsou funkčně zvoleny k předání učební látky.	3
	6.2. Užité technologické prostředky a multimediální komponenty podporují aktivní zapojení studenta do kurzu.	3
TECHNOLOGIE	6.3. Navigace kurzem je jednoduchá, logická a funkční (pohyb vpřed a vzad materiály, možnost lineárního průchodu kurzem, možnost skoku odkudkoli na začátek, na obsah, stále dosažitelné základní menu).	3
	6.4. Studenti mají snadný přístup k technologiím užitým v kurzu. Materiály zohledňují různé rychlosti připojení, vybavení počítače. Materiály lze zobrazit přímo v prohlížeči bez nutnosti instalovat další (placené) programy či doplňky programů.	2
	6.5. Multimédia jsou ve formátu kompatibilním s nejběžněji používanými webovými prohlížeči, event. jsou uvedeny odkazy na stránky s možnostmi stažení potřebných pluginů atd.	1
	6.6. Pokyny, jak se dostat k dalším zdrojům, jsou dostačující a srozumitelně formulované	1
PODPORA STUDENTŮM	6.7. Kurz využívá funkčně výhod dostupných technologií a multimediálních prostředků.	1
	7.1. Jsou jasně stanovena pravidla práce učitele v kurzu (např. v jakém časovém intervalu bude posílat hodnocení aktivit), jeho dostupnost (e-mail, konzultační hodiny na Skypu apod.)	2
	7.2. V kurzu jsou odkazy na tutoriály práce s LMS.	2
	7.3. V kurzu jsou odkazy na vysvětlení potřebných funkcionalit LMS.	2
PŘÍSTUPNOST	8.1. Celkově je grafická stránka kurzu kvalitní.	3
	8.2. Obsah je strukturován vhodným grafickým řazením jednotlivých prvků, volbou velikosti a typu písma.	2
	8.3. Texty jsou dobře čitelné. Kapitoly jsou členěny do menších celků, aby studenti nemuseli přilížit skrolovat.	2
	8.4. Hypertextové odkazy jsou funkční.	1
CELKEM		34

KURZ URČENÝ PRO TESTOVÁNÍ STUDENTŮ	KRITÉRIA HODNOCENÍ	BODY
OSNOVA KURZU A ÚVOD	1.1. V úvodu je popis testu, jeho zaměření, je uvedeno, komu je test určený, nechybí jméno autora, případně spoluautorů.	3
	1.2. V úvodu je představen vyučující, odkaz na osobní profil v Moodle.	1
	1.3. Jsou stanoveny předpoklady objektivního testování - požadované vstupní znalosti, dovednosti, absolvované zkoušky, popř. doporučení k jejich doplnění.	1
	2.1. Cíl testu, tj. to, čeho chce autor dosáhnout ve vztahu ke studentům, jsou měřitelné.	3
CÍLE	3.1. Jsou jasně stanovena pravidla pro absolvování testu.	3
HODNOCENÍ	4.1. Test je logicky a intuitivně uspořádán, je členěn na přiměřeně rozsáhlé celky, zachována by měla být zřetelná vazba k cílům testu.	3
TEST	4.2. Testové otázky jsou ucházející rozsahem, šíří i kvalitou zpracování. Stylistika textu je výborná, text se velmi dobře čte. Text je názorný.	3
TECHNOLOGIE	5.1. Studenti mají snadný přístup k technologiím užitým v kurzu. Testy zohledňují různé rychlosti připojení, vybavení počítače. Test lze zobrazit přímo v prohlížeči bez nutnosti instalovat další programy či doplňky programů.	2
	6.1. Celkově kvalitní grafická stránka testu.	3
	6.2. Obsah je strukturován vhodným grafickým řazením jednotlivých prvků, volbou velikosti a typu písma.	2
	6.3. Testy jsou dobře čitelné.	2
PŘÍSTUPNOST	6.4. Formulace testových otázek je vytvářena v duchu doporučení B. Ohlídkové	3
CELKEM		29